

Bányász Judit: *Átváltozás*,
2014, CD lemezek, vegyes
technika, 12x12x12 cm

Bonemisza Eszter:
Ivőkép, 2014,
20x20x20 cm

Wieckowska-Kowalska, Anna:
Augusztus - A Bicykút sorozatból,
2012, pamut, selyem,
egyéni hímzés, 14,3x20 cm

Cebula Anna**NEGYVEN ÉVE HÓDÍT A MINITEXTIL****IMAGO. 5. TEXTILMŰVÉSZETI BIENNÁLÉ, SZOMBATHELY**

Szombathelyen 1970-től huszadik alkalommal rendezik meg a nagy textiles seregszemlét. 2000-ig textilbiennálék, majd utána textiltriennálék formájában. Az országos Fal-és tértextil kiállítások mellé becsatlakozott 1976-tól a Nemzetközi Miniatúrtextil kiállítás. Mi is a miniatúrtextil vagy rövid nevén a minitextil? A minitextil olyan két vagy háromdimenziós apró alkotás, melynek méretei nem haladják meg a 20x20x20 cm-t. Anyagában vagy technikájában kell utalnia a textil sajátosságaira. A minitextil – kicsiny mérete miatt – közeli megtekintésre tervezik – ezzel egy intim kapcsolat születik az alkotó, a mű és a néző között. Dióhéjban képes közölni információkat, gondolatokat. Esszenciális. A művészek többsége – és itt nem csak a textilművészeket értem – szereti ezt a műfajt. Sokan kísérletezésekhez is használják, kipróbálva először ebben a parányi méretben az őket foglalkoztató és inspiráló témákat, mivel a minitextil alkalmasabb kísérletezésre, mint az anyagigényes, drága monumentális textil. A nagyméretű textileknél megszokott, néha ránk nehezedő volument és zabolálatlan dinamikát, valamint az összesűrített expresszív érzéseket és az intenzív lényegre törést itt felváltja az elmélkedés, az egy bizonyos jelre, üzenetre való összpontosítás. Mint minden műfajban, itt is megtalálhatók voltak a különböző divatok, slágeranyagok, stílus tendenciák, pl. volt plexikorszak, posztómánia, gobelinezés, textiltől idegen anyagok textilként való alkalmazása, de a miniatúrtextil mindig más és más formát, alakot öltött, mert az emberi fantázia végtelen.

Az idén, 2015-ben megrendezésre kerülő 5. Textilművészeti Triennálén a minitextil kategóriában összesen 69 művésznek, 18 országból (Magyarország, Ausztria, Szlovákia, Románia, Csehország, Lengyelország, Litvánia, Hollandia, Belgium, Egyesült

Királyság, Skócia, Dánia, Finnország, Norvégia, Franciaország, Spanyolország, Amerikai Egyesült Államok, Japán) láthatjuk az alkotásait.

Néhányat alfabetikus sorrendben kiragadnék, hogy érzékeltetni tudjam a XXI. századi miniatúrtextil irányvonalait. A sort Bányász Judit *Átváltozás* című alkotásával kezdeném, aki teljesen komolyan vette a Textiltriennále ez évi kírásában szereplő IMAGO címet és egy CD lemezre vetítette ki, transzponálta át a mellette elhelyezkedő kis gömbön levő csipke mintát. A művészt évek óta foglalkoztatja a CD, mint hordozó anyag, valamint mint alapanyag a műalkotásaihoz. Bornemissza Eszter a *Jövőkép* címet viselő légjes, négyzetes hálós térkompozíciója, amelyet drótból, újságpapírból alkotott meg, mint egy fészek védi és óvja a benne levő hennyselyem gubót. A síkból a domború felé elmozdulás látható Mátrai István *Egyed-fejlődés* című művében ahol egy férfiarci kiemelkedésének fázisait láthatjuk a dróthálósövetből. Az átváltozás tematikája foglalkoztatta Mayer-Michnay Michaela osztrák művészt is, aki a lepke születésével, időbeli átalakulásával megsemmisülésével foglalkozott *Energhiea Mortalis* című, az 5. Textiltriennálén díjat nyert munkájában. Szellemes munka Olajos György *Lézercsík* c. alkotása, amelyben egy vonalkód csíkjait, mintha a szövőszék felvető szálai lennének, szötte át egy lézercsíkkal, amely a vetüléket volt hivatott jelképezni. Piskurewicz Wioleta, lengyel művész egy idő vagy DNS spirálhoz hasonló alkotással jelentkezett a triennáléra *És a tied?* címmel, amelyhez vékony drótot és tüll anyagot használt fel. Keretbe helyezte el munkáját Pock Gernot, osztrák művész, aki több, egymástól néhány milliméter távolságra levő, égetéssel technikával megalkotott vászondarabot helyezett el, melyeken madarak röppennek felfelé. Szintén madarakat ábrázol, de mennyivel más formában Rivera

Mátrai István: *Egyed-fejlődés*, 2015, plexi, formázott drótháló-szövet, fonalak, applikálás, 20x20x20 cm

Mayer-Michnay, Michela: *Energeia mortalis*, 2011, selyem, pamut és fémezett céma, nylon rács, fakeret, bársony, PVC, rézdrót, hímzés, vegyes technika, 20x20x20 cm

Olajos Mária Csenge: *Lézersík*, papír, vegyes technika, 77x11,7 cm

Piskurewicz, Violetta:
És a tied?, 2014, fekete pamut
 és tüll, szintetikus textil,
 ragasztó, drót, egyéni technika,
 8x10x13 cm

Pock, Gernot: *Kiégetett textil*,
 2014, vászon, fém, fa, acryl,
 cérna, pirográfia, 20x20x8 cm

Rivera, Neki: *Tokiói látkép*, 2014, pamut,
 fonal, antikolt és festett tyvek keret,
 gépi kótés, 19,5x17 cm

Sándor Eszter: *Békekötés*,
2014, textil, vegyes technika,
18x18x14 cm

Sashida, Yoshiko: *Kagyló V.*,
2014, selyem, céma, agyag,
akril festék, szalagfonás,
kerámia, 15x13x6 cm

Neki, Puerto Rico-i művész, aki a *Tokiói látkép* című szövött képébe a felhőkarcolók elembertelenedése mellé a természet egy kis darabkáját próbálta belecsempészni a szálló madarak megmutatásával. Egy kis fricska Sándor Eszter Romániában élő művész *Békekötés* című tér-minije. Az alkotás egy plexidobozba zárt két játékkatona figurát ábrázol, akik kezében inkább a kard lenne reális, itt viszont egy-egy kötőtű van a kezükben és *kötik a békét!* A természet szépségét adja át nekünk Sashida Yoshiko japán művész, aki egy szép fehér kagylóból selyem fonatokat enged ki. Az előbbi törekenységétől teljesen idegen Sejben Lajos *Örökség II.* című munkája. A művész ezen a kiállításon is a kemény anyagot állítja szembe a lággyal, akárcsak 2012-ben. A vas és a textil keveredik, ékelődik egymásban. Nosztalgikus Szilvitzy Margit *Régi idők* című műve, ahol egy üvegdobozkában békebeli fából készült céma spulnik vannak elhelyezve. A kiállítás egyik legérdekesebb és nagyon textilanyagú darabja Tammi Minnamarina finn művész *Egy úriember* című tértextilje, mely egymásra helyezett inggallérokából áll össze, melyek mindegyike egy kis gyöngygombbal van begombolva. Tejesen

Sejben Lajos: *Örökség II.*, 2014, vas, horgany, textil, egyéni technika, 15x20x15,5 cm

Tammi, Minnamarina: *Egy úriember*, 2014, selyem, gombok, 20x20x18 cm

más aspektusú, ám szintén textiles minitextil Wiekowska-Kowalska Anna, lengyel alkotó *Augusztus – A Bicikliút sorozatból* munkája, mely az aratás után megmaradt, megsárgult növényzetű földeket ábrázolja. És végül egy igazi kis gyöngyszemmel zárnám a minitextil kiállításba tett kalandozásunkat. Timonen Marketta finn alkotó *Ne nézz rám, nézz magadra!* című, alig 8x20 cm művének, felső részén egy leszövött női arc kontúrjai vannak, aki a cím szerint arra szólít fel, hogy ne őt nézzük, hanem

az alsó részben elhelyezett apró kis tükrök segítségével önmagunkat vizsgáljuk meg.

A Szombathelyi Képtár kiállítótermeiben az 5. Textilművészeti Triennálén bemutatott minitextil alkotások egytől egyig maximális koncentrációt megkövetelő, velős és pontos kidolgozású művek, melyek tudatosan vagy tudat alatt is, de az alkotó művészek kézjegyei, szignói. A mai rohanó világban biztató jelnek veszem, hogy a 40 évvel ezelőtti életre hívott műfaj mit sem veszített lendületéből, és a szombathelyi seregszemle a világon, mint a legidősebb és folyamatosan megrendezett kiállítás kuriózumnak számít a szakmában.

Fotók: Szombathelyi Képtár archívuma, művek alkotói, Miglinczi Éva

Timonen, Marketta: *Ne nézz rám, nézz magadra!*, 2014, selyem, pamut, szitanyomás, hímzés, kézcsiszolt tükrök, 20x8 cm

A Szombathelyi
Képtár előtere

A Triennálé
megnyitója

Részlet a kiállításból

Nagano Goro
a megnyitón

Művészek a megnyitón:
Kovács Péter Balázs,
Borza Teréz, Olajos György

A megnyitón: Söptei Eszter
és Baki Orsolya

